

Наполеон Гілл

Думай і багатій

Think and Grow Rich
by Napoleon Hill

\$ ДУМКА МОГУТНЯ

Часто нам здається, що багатство — це доля особливих людей і геть не всі здатні бути успішними й багатими. Ми навіть не намагаємося вийти із зачарованого кола, в якому немає місця для великих досягнень і багатства. Праця Наполеона Гілла «Думай і багатій» пропонує способи боротьби з нашими страхами, сумнівами і зневірою в собі, які часто заважають нам досягти щастя й визнання.

Книжка Гілла — це посібник із досягнення багатства й успіху. Її мета — довести, що будь-хто може опанувати потрібні знання й уміння привернути багатство.

≡ *Найшаленіший успіх настає за крок до поразки.*

Перший і найважливіший принцип досягнення успіху — досить лише глибокої ідеї.

- Успіх гарантований тим, хто мислить категоріями успіху. Поразка дістається тим, хто мислить категоріями поразки.
- Причина неуспіху — відмова від справи за першої ж невдачі. Перш ніж відмовлятися, треба впевнитися, що ви зробили все, що могли.
- Важливо знати, чого хочеш досягти. Передайте свою віру й наполегливість іншим — і досягнете виконання неможливого.
- Усе, що бажане й уявлюване, — досяжне. Потрібно мислити категоріями грошей. Тоді і з'являться конкретні плани щодо їх отримання.

≡ *Крім матеріальних благ Барнс набув іще щось важливе: певність, що ідею, за дотримання відомих принципів, можна перетворити на матеріальні цінності.*

≡ *Едвін Барнс відкрив якомсь для себе очевидність твердження: «Хочеш забагатіти — думай». Барнс ішов до цього висновку поступово, а насамперед пристрасно жадав стати компаньйоном знаменитого Едісона. Барнс не мав майже нічого, крім прагнення досягти мети. Він почав працювати в Едісона за мінімальну плату. Проте рішучість і чіпкість привели до того, що, коли*

2

Томас Стенлі, Вільям Данко

Мій сусід — мільйонер

The Millionaire Next Door:
The Surprising Secrets of America's Wealthy
by Thomas Stanley, William Danko

\$ ПОРТРЕТ ТИПОВОГО МІЛЬЙОНЕРА

Зазвичай реалізовуваний річний дохід мільйонера становить менш як 7 % його багатства. Інакше кажучи, мільйонери живуть менш ніж на 7 % свого багатства.

Більшість мільйонерів має власне житло, середня вартість якого становить 320 000 доларів. Майже ніхто з них не дістав у спадок значної суми грошей, проте не почувається обділеним через це.

Рівень освіти серед мільйонерів доволі високий. 18 % мільйонерів мають ступінь магістра, 80 % із них закінчили коледж.

Мільйонери активно інвестують (вкладаючи приблизно 20 % свого річного доходу).

Чимало типів підприємницької діяльності, за яку беруться мільйонери, можна назвати звичайними й нудними. Серед мільйонерів є засновники і власники фірм, які надають послуги з газозварювання, проведення аукціонів, укладання асфальту тощо. Найбагатші люди утримують рисові поля, стоянки для автотуристів, оббризкують сільськогосподарські угіддя отрутохімікатами, торгують колекційними марками й монетами.

Середній вік американського мільйонера становить 57 років. Зазвичай мільйонер одружений, має переважно трьох дітей, і його зарібок становить 80 % і більше від загального доходу сім'ї.

Мільйонер має запас «їдїть ви всі до дїдька». Це означає, що його сім'я накопичила достатньо коштів, щоби прожити не менш як десять років не працюючи.

Під час дослідження автори виявили сім спільних рис, які мають люди, що накопичили значні статки:

- Мільйонери живуть набагато скромніше, ніж дають змогу кошти.
- Вони ефективно розподіляють час, енергію і гроші так, щоби збільшити свої статки.
- Фінансова самостійність для них важливіша, ніж демонстрація соціального статусу.

3

Радислав Гандапас, Едвард Дубинський

Достаток

Керуй грошима,
щоб вони не керували тобою

§ Про гроші, щастя й самодисципліну

Люди, які вірять у неможливість свого добробуту, зроблять усе, щоб виправдати пасивну бездіяльність. Докази можуть бути різні: несприятливі умови, невисокий дохід, ризики. Ті, хто вірить в успіх, віддають перевагу плануванню, розрахунку, аналізуванню — інакше кажучи, рухові до добробуту з розумінням справи.

А як ви ставитеся до грошей? Що ви з ними робите, як і на що витрачаєте? Ви теж гадаєте, що «легше верблюдові пройти крізь вушко голки, ніж багатому увійти до Царства Небесного»?

Поміркуймо про гроші і щастя, замислімося про своє ставлення до багатства й усвідоммо, що думки впливають на наші фінансові стратегії й результати набагато дужче, ніж можна собі уявити. А потім вирішім керувати своїми грішми і прагнути зрозуміти, в якій системі координат опинилися.

§ ПРАВИЛА ГРИ

В ідеалі основні життєві цінності можна описати як гармонійне поєднання таких парних парадигм:

- кохання і дружба,
- робота й захоплення,
- здоров'я й добробут.

Якщо пари збалансовані — людина щаслива, бо досягнення добробуту не шкодить здоров'ю, робота не поглинає часу на захоплення, а кохання не заважає взаєминам із близькими і друзями.

Якщо йдеться про добробут* людини, то це поєднання позитивного психологічного настрою, доброго здоров'я й матеріального достатку. Простіше кажучи, людина живе з усвідомленням, що життя вдалося.

* Див. Клейсон Д. Найбагатший чоловік у Вавилоні / Джордж Клейсон ; пер. з англ. А. Лапіна. — К. : Наш Формат, 2017.

4

Ендрю Ло

Адаптивні ринки

Фінансова еволюція на швидкості думки

Adaptive Markets:
Financial Evolution at the Speed of Thought
by Andrew W. Lo

§ ГІПОТЕЗА ЕФЕКТИВНОГО РИНКУ

Гіпотезу ефективного ринку (ГЕР) упродовж десятиріч вважали основною теорією вивчення фінансових ринків. Відтоді як математичні методи вперше застосували в економіці, вони швидко стали частиною інструментарію фінансових інститутів і спровокували безпрецедентну хвилю інновацій у фінансовій сфері.

Гіпотеза ефективного ринку (англ. efficient market hypothesis, EMH) — це гіпотеза, яку сформулював американський економіст Юджин Фама. Згідно з нею, вся істотна інформація негайно і повною мірою відображається на ринковій вартості цінних паперів.

Головною настановою для мільйонів приватних інвесторів у всьому світі стала ідея, що ринки раціональніші й ефективніші за людину, тому не варто намагатися їх переграти. Оптимальною стратегією вважали диверсифікацію портфеля, вкладення у фонди взаємних інвестицій із мінімальними ризиками.

П'ять принципів інвестування ГЕР

- 1 Компромісний варіант розподілу ризиків і вигоди: найприбутковіші активи пов'язані з найвищим ризиком.
- 2 Альфа, Бета й CAPM (досл. з англ. — модель ціноутворення капітальних активів): очікуваний прибуток від інвестиції лінійно пов'язаний із ризиком і керований економічною моделлю оцінювання фінансових активів.
- 3 Оптимізація портфеля й пасивне інвестування: вкладення лише у тривалі активи з низькою вартістю.
- 4 Розміщення 60 % активів в акціях і 40 % — в облігаціях.
- 5 Тривалі інвестиції мають становити більшу частину портфеля.

«Раціональна» економічна поведінка стала аксіомою, а інші аспекти людської психіки незмінно залишалися за рамками математичного аналізу. Певність у правильності цього підходу похитнула фінансова криза 2008 року. Вона застала зненацька багатьох серйозних професіоналів і стала полем ідеологічної битви прихильників вільного ринку й економістів-біхевіористів.

5

Едвард Ченселлор

Усяк за себе,

а хто програв, — до дідька.

Історія фінансових спекуляцій

Devil Take the Hindmost. A History of Financial Speculation
by Edward Chancellor**\$ Спекуляція —
це добро чи зло?**

Чимало економістів і політиків вважає, що спекулянт — постать паразитична, й керують нею жадоба і страх. Спекулянти створюють фінансові кризи і процвітають завдяки цьому.

Інші економісти певні, що спекулянти конче потрібні для нормального функціонування фінансових ринків, і якщо їх «заборонити», то капіталізм утратить свою життєздатність.

Економісти відрізняють спекуляції від інвестування.

Спекуляцію визначають як спробу здобути швидко вигоду від зміни ринкової ціни, як відмову від поточного доходу задля майбутнього приросту капіталу.

Першочергова мета інвестування — збереження основного капіталу, мета спекуляції — збільшення прибутку. Спекулянти намагаються перетворити трохи грошей на багатство, тоді як інвестори стараються зберегти наявне багатство. Так само непросто розрізнити поняття спекуляції й азартної гри.

Відповідно до сучасної економічної теорії, ціна на акції відображає їхню внутрішню цінність, а спекулянти — раціональні учасники ринку, які оптимізують свій добробут.

У світі раціональних ринків немає місця:

- тваринним інстинктам,
- психології натовпу,
- страху й жадібності.

Однак Ченселлор певен, що фінансові спекуляції можна зрозуміти лише в соціальному контексті. Дуже важливо, на авторову думку, з'ясувати ставлення політиків до спекуляції, оскільки закони, що регулюють фінансові ринки, ухвалюють і виконують уряди.